

SAJTÓKÖZLEMÉNY
2024. október

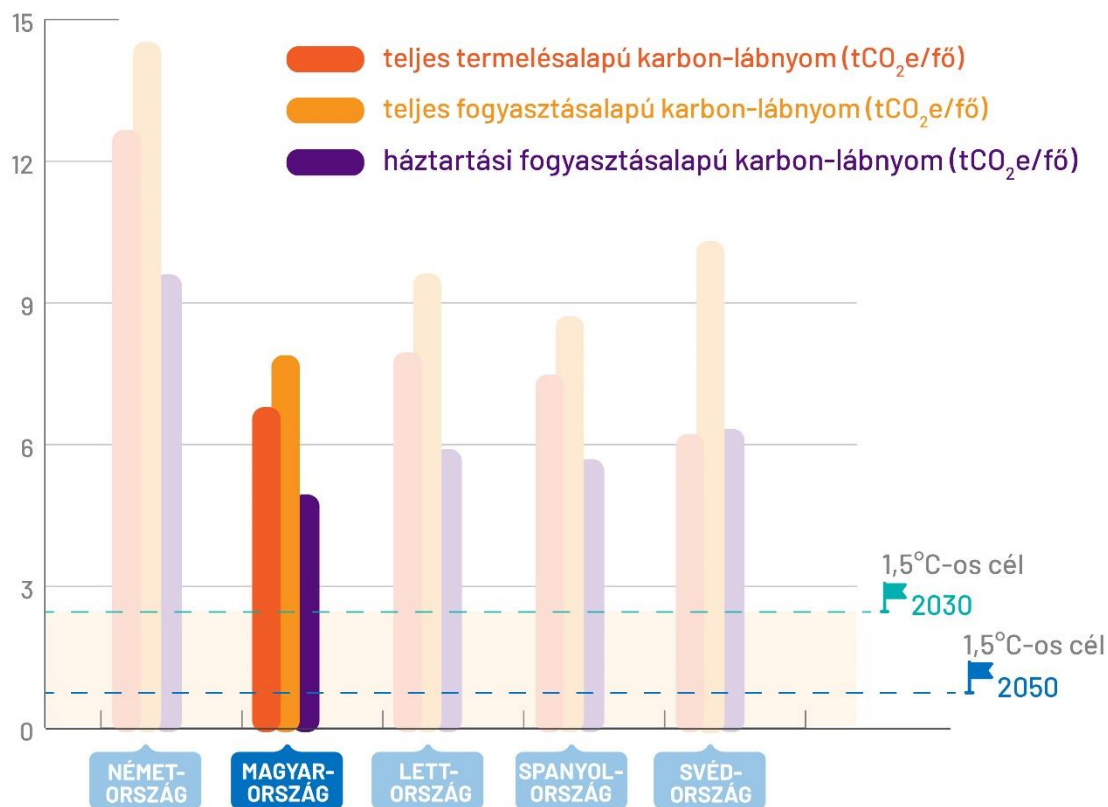


NEMZETKÖZI KIHÍVÁSSOROZAT INDULT A MÁSFÉLFOKOS ÉLETMÓDÉRT



A Párizsi Megállapodásban kitűzött másfélfokos cél eléréséhez nagymértékű szén-dioxid-kibocsátás csökkentésre van szükség. Az EU 27 tagállamában ehhez 2030-ig a háztartások szén-dioxid-kibocsátását a 2015-ös szinthez képest közel 70%-kal, 2050-ig pedig több mint 90%-kal kell csökkenteni.

Modellezések alapján a másfélfokos cél teljesítéséhez nem elég csupán a technológiai változás, a lakosság életmódváltása is szükséges.¹ Ez pedig akkor megvalósítható, ha megfelelő szakpolitikai döntések és strukturális változtatások is támogatják azt, valamint az egyének, háztartások is elkötelezettek a változtatás mellett. Ez utóbbit szeretné támogatni és motiválni a most indult Másfélfokos Kihívás kampány.



Az egy főre eső termelés (vagy terület) alapú és fogyasztás alapú karbon-lábnyom Magyarországon és az EU Másfélfokos életmód további résztvevő országaiban. A háztartási fogyasztásalapú lábnyom a teljes lábnyomnak az a része, amelyre a háztartások közvetlen befolyással lehetnek. (Adatok forrása: Cap et al., 2024ⁱ, ábra forrása: Vadovics & Vadovics, 2024ⁱⁱ)

Ahogy azt az [EU Másfélfokos életmód](#) (EU 1.5° Lifestyles) projekt szakértői hangsúlyozzák, az egyének és háztartások számára nincs egységes, általános recept a másfélfokos életmód eléréséhez. Vannak általános változási irányok, amelyeket azok az életmódlehetőségek szabnak meg, amelyekkel a legnagyobb karbonlábnyom-csökkentést érhetjük el (ld. autómentes életmód, alacsony karbon-kibocsátású fűtés és növényű alapú táplálkozás), de ezeken a fő irányokon belül számtalan, kisebb és nagyobb hatású lehetőségből válogathatunk az életmódváltáshoz, egyéni élethelyzetünk – és karbon-lábnyomunk – alapján. Ez az egyik központi üzenete a kampánynak, amely az EU hat országábanⁱⁱⁱ párhuzamosan fut 2024 októberétől 2025 februárjáig.

A kampány ideje alatt az EU Másfélfokos életmód projekt konzorciuma hét nyelven (magyarul, németül, svédül, spanyolul, lettül, finnül, valamint a központi kommunikáció során angolul), négy tématerületet felölelve oszt meg háttérinformációkat, tippeket, tanácsokat, pozitív példákat a másfélfokos életmóddal kapcsolatosan. A kihívássorozat négy témája és ütemezése a következő:

1. kihívás: Autó nélkül is megy

2024. október-november
#autónélkül #movecarfree

Ebben a kihívásban arra kéri a résztvevőket, hogy közlekedjenek #autónélkül, azaz tegyék le az autójukat minél több nap egy héten.

2. kihívás: Téli ünnepek másfélfokosan

2024. december
#másfélfokosünnep #onepointfiveholiday

A #másfélfokosünnep kihívás célja, hogy a kihívásban résztvevők ünnepeljenek másfélfokosan, alacsonyabb karbon-lábnyommal.

3. kihívás: Másfélfokos táplálkozás

2025. január
#nullaállatnullahulladék #plantbasednowaste

A kihívás lényege, hogy a résztvevők étkezzenek minél többször a #nullaállatnullahulladék elve szerint. Más szóval, próbáljanak meg növényi alapú étrendet követni, és csökkenteni az élelmiszerpazarlást.

4. kihívás: Másfélfokos lábnyom

2025 február
#másfélfokoslábnyom #onepointfivefootprint

Az utolsó kihívás során arra buzdítják a résztvevőket, hogy számolják ki a karbon-lábnyomukat, és derítsék ki, hogy milyen változtatás segítené legjobban a #másfélfokoslábnyom elérésében.

A kihívássorozat posztjai magyar nyelven a projekt magyarországi partnere, a GreenDependent Intézet [Facebook](#), valamint [LinkedIn](#) oldalán jelennek meg.

A közösségi médiában megjelenő inspiráló tartalmak mellett a projekt munkatársai egy online [beküldőfelületet](#) is létrehozta, ahol a kihívásban részt vevők feltölthetik, milyen változtatást sikerült végrehajtaniuk. A beküldők között a kihívások végén a fenntartható életmódot támogató ajándékokat sorsolnak ki.

ELÉRHETŐSÉGEK

GreenDependent Intézet:

Vadovics Edina, Szakmai vezető, info@greendependent.org, Tel.: +36-20-512-1887

HASZNOS LINKEK

- Részletes információ az [EU Másfélfokos életmód kihívásokról itt található.](#)
- Amennyiben szeretne további tájékoztatást kapni a projektről és feliratkozni annak félévente kiadott **hírlevelére**, kérjük, tegye meg [itt!](#)
- Honlap elérhetőségek: www.masfelfokoseletmod.hu / www.onepointfivelifestyles.eu

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Az **EU Másfélfokos életmód** négyéves projekt 2021-ben indult és az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programjának része. A projektben magyar, finn, holland, lett, német, spanyol és svéd kutatók, gyakorlati szakemberek, valamint a tanácsadó testület tagjai vesznek részt.

A projekt fő célja, hogy támogassa az alacsony szén-dioxid-kibocsátású életmód általános elterjedését az ambiciózus 1,5°C-os éghajlati céllal összhangban, és elősegítse a [Párizsi Megállapodás](#) és az [Európai Zöld Megállapodás](#) (EU Green Deal) által elérni kívánt változásokat. Ennek érdekében a projekt a közpolitikai döntéshozók, egyéb érintett szereplők (ld. vállalatok, nonprofit szervezetek, oktatási és kutatási intézmények stb.) és az egyének számára tudományos bizonyítékokon alapuló útmutatást dolgoz ki arról, hogy az életmódváltoztatás hogyan befolyásolja az egyéni karbonlábnyomot. Továbbá arról, hogy a politikai, gazdasági és társadalmi kontextus hogyan teszi lehetővé vagy korlátozza a fenntartható életmódra való áttérést.

A projekt megközelítésének egyedisége abban rejlik, hogy elismeri a közpolitika és a szakpolitika fontos szerepét a háztartások és az életmódváltás elősegítésében. Bemutatja, hogy az egyének és a háztartások hogyan járulhatnak hozzá a klímaválság enyhítéséhez, a karbon-lábnyomuk csökkentéséhez. Emellett a projekt megvizsgálja azt is, hogy a háztartások korlátozott cselekvőképessége hol igényel strukturális változásokat, valamint hol van szükség a közpolitika és az egyéb érintett szereplők beavatkozására, támogatására. Ennek során az EU Másfélfokos életmód projekt összekapcsolja a háztartási szintű életmódváltozás lehetőségeinek elemzését a táplálkozás, a mobilitás, a lakhatás és a szabadidő négy területén a különböző kormányzati szintek releváns közpolitikai, technológiai, gazdasági és társadalmi struktúráinak vizsgálatával.

A másfélfokos életmód elterjesztése érdekében a projekt olyan gyakorlati ajánlásokat dolgoz ki, amelyek beépíthetők a mindennapi életbe, valamint az uniós és nemzeti közpolitikai gyakorlatba. Eközben a

gr^üIndependent
Intézet



A projekt az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programja támogatásával jött létre, a 101003880. számú támogatási szerződés révén.



projekt a nemzeti és uniós szintű érintett szereplők számára a következőket nyújtja:

- az EU-ban és három további G20-országban (Indonézia, Dél-Afrika, Mexikó) az életmódváltás éghajlati és egészségügyi hatásainak számszerűsítése;
- a háztartási szintű változás lehetőségeinek és akadályainak áttekintése, beleértve a másfokos életmódra való áttérés lehetőségeit, valamint a kapcsolódó potenciális kockázatokat és lehetőségeket;
- a másfokos életmódhoz szükséges rendszerszintű átalakulások strukturális akadályainak és ösztönzőinek értékelése;
- a gazdasági és jóléti rendszerekre vonatkozó forgatókönyvek, valamint a másfokos életmóddal összeegyeztethető üzleti modellek értékelése.

Végül, a projekt konzorcium az eredmények közös megalkotása és a célcsoport, azaz az érintett szereplők tagjainak bevonása érdekében civilek és szakértők számára tart műhelytalálkozókat, és készít informatív kommunikációs anyagokat (pl. konkrét útmutatást a lakosság és döntéshozók részére a 1,5 fokos életmódra való átállásról).

A projekt hivatalos (angol nyelvű) elnevezése:

EU 1.5° Lifestyles: Policies and Tools for Mainstreaming 1.5° Lifestyles

A projektet az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programja finanszírozza az 101003880 számú támogatási megállapodás alapján négy évre (2021-2025).

A közlemény tartalmára vonatkozó kizárólagos felelősség a közlemény szerkesztőjét és kiadóját terheli. A közlemény tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió által képviselt álláspontot. Sem a CINEA-t, sem az Európai Bizottságot nem terheli felelősség a közleményben foglalt információ bármilyen felhasználásáért.

ⁱ Forrás: Cap, S., de Koning, A., Tukker, A., & Scherer, L. (2024). (In)Sufficiency of industrial decarbonization to reduce household carbon footprints to 1.5° C-compatible levels. *Sustainable Production and Consumption*, 45, 216-227. <https://doi.org/10.1016/j.spc.2023.12.031>

ⁱⁱ Vadovics, E., Vadovics K. (Szerk.)(2024) *Másfokos életmód - hogyan csökkentjük klímaválsághoz való hozzájárulásunkat, miközben egészségesebb és igazságosabb lesz életünk.* (Az EU Másfokos életmód projekt D6.3 Deliverable magyar változata). GreenDependent.

ⁱⁱⁱ Magyarország, Finnország, Lettország, Németország, Spanyolország és Svédország